

Áhugaverd uppdaging:

Voks í føroyskum soðsteinum kann stava frá olju í undirgrundini

Herfyri gjørdur granskarar á DGU eina heldur óvæntaða uppdaging. Teir komu eftir, at gulir og brúnir blettir á soðsteinum (ceolyttum) sum er eitt slag av tíðnu, ið eru funnir ymsa staðni í Føroyum, kunnu stava frá olju í undirgrundini, sum hefur sett út í vatnið, ið er komið upp úr dýpinum. Hetta bendir á, at "okkurt" er undir Føroyum, sum kann tulkast sum olja. Men enn er ov tíðliga at siga nakað um, hvat hetta okkurt er. Hetta minnir ikki sørt um oljuna, sum kemur upp úr Lopraholum. M.a. hetta fekk blaðmaðurin á **Síðaliturin** at vita, tá hann vitjaði á DGU herfyri.

Herfyri kom eitt av starvsfólkunum á Mineralogisk Museum, har teir havt føroyskar ceolyttir - soðsteinar - higgiandi, eftir, at úttan á mineralunum í steinum vóru nakrir gulir og brúnir belegningar. Teir hildu hetta kundir hava áhuga fyri DGU, sum hefur gjørt kanningar í Føroyum og steinar vóru tí latnir DGU at kanna, og har fóru so teir báðir granskararnir Troels Laier og Peter Nytoft beinanvegin

til verka. Teir uppløystu belegningin og funnu út av, at talan var um voks t.v.s. eitt slag av organiskum tilfari.

Síðani er voksioð kannað á rannsóknarstovuni á DGU, har teir við tí nýggjastu útgerðini hava funnið fram til, at voksioð stavar frá veruligari olju, sum finst djúpt niðri í undirgrundini. Har er hon vorðin uppløyst í vatninum og síðani seyrað upp gjøgnum jarðløgini, nakað á sama hátt sum vit kenna tað frá boriholum í Lopra. Gassið og bensinið er guvað burtur og eftir er tann tyngri parturin, sum hefur sett seg á soðsteinar

ymsa staðni í Føroyum.

Stórir áhugi

Talan er um rættliga áhugaverdar uppdagingar. Úrslitini av kanningunum vórðu fyrstu ferð almannakundgjørd á eini oljuframsýning í Noregi í september mánað og vaktu tey miklan ans millum oljufólk nógva staðni frá.

Vit spurdu Morten Sparre Andersen, jarðfrøðing á DGU, um hesar kanningar vísa, at olja finst er undir Føroyum.

Hann sigur, at hesar uppdagingar sjálvandi ikki kunnu brúkast til at kunna siga við 100% vissu, at

olja er undir Føroyum. Men tær siga okkum tó so mikið, at har er okkurt, sum er vert at kanna meira.

Peter Nytoft, granskari á DGU, sum hefur arbeitt við hesum málinum, sigur, at kannigarnar vísa okkum, at tað finst livrunnið tilfar í undirgrundini, sum er ført fyrri at generera umrøddu kolbrintur. Men hvat tað er kunnu teir ikki nú siga.

Kanningarnar vísa, at tað finst eitt ella annað umhvørvi í føroysku undirgrundini, sum hefur generera eina ella aðra mongd av olju men møgulega bert heilt lítið. So hetta sigur ikki nakað við vissu, hvat er til og hvussu nógv er talan um. Men ein kann siga so mikið, at tað kemur nakað av organiskum tilfari úr dýpinum og setur upp í basalti og kemur so upp við vatninum, eins og olja og gass er komið upp úr Lopraholum.

Morten Sparre Andersen sigur, at hesar seinastu uppdagingarnar úr Føroy-

um er sera týðningarmikil vitan fyri føroyingar og fyri oljufeløgini, tí hetta visir, at her er okkurt í undirgrundini, sum vert er at geva gætur og kanna víðari.

Fleiri staðni

DGU hefur funnið soðsteinar á fimm ymsum plássum í Føroyum, har teir á rannsóknarstovuni kunnu ávísar, at gulu og brúna belegningarnar stava frá kolbrintum í undirgrundini.

Morten Andersen heldur, at úrslitini eru áhugaverd og týðandi fyri teir jarðfrøðingar, sum skulu arbeiða víðari við at kanna undirgrundina og møguleg rævnir í henni.

Hann heldur sjálvur, at tað kundi verið sera áhugavert longu í forkanningunum at gjørt eina stratigrafiska boring t.v.s. eina testboring, sum ikki júst hefur til endamálið at finna eina oljufellu, men meira fyri at vita, hvat finst í undirgrundini. Hetta verður av og á gjørt í forkanningarfasi.

Lopra!

Morten Sparre Andersen heldur persónliga, at tað kundi verið áhugavert at gjørt hetta t.d. í Lopra, har olja og gass jú seyruð upp úr holum. Um hetta skal gerast í verandi holi ella við síðuna av ein tekniskur og ein peningaligur spurningur.

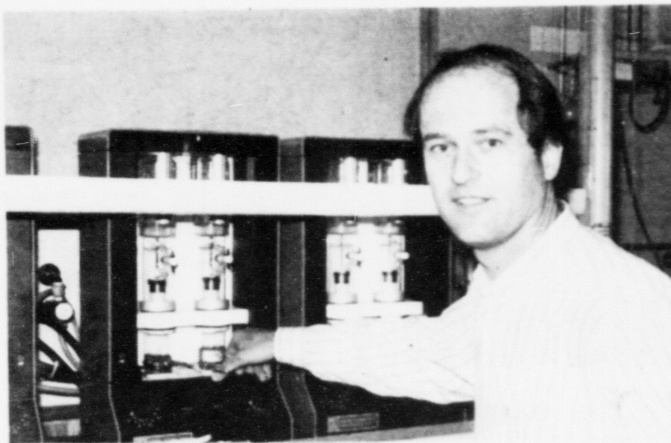
Hetta mugu boriverkfrøðingarnir avgera. Upp á fyrispurning hvat hetta fer at kosta sigur Morten Sparre Andersen, at hann hefur hoyrt talið 20 mill. kr. nevnt. Hann sigur víðari, at tað vildi eisini verið náttúrligt, at tað var ein partur av forkanninginum, og at oljuindnaðurin skuldi góldið fyri tað.

Hann heldur eisini, at tað er sera vágiligt hjá landstýrinum at fara út í at átaka sær at gjalda fyri slíkt. Tí her snelur óvissan nóg inn. Tað er spurningurin, hvussu langt ein skal bora niður, og til hetta eiga professionell fólk frá oljuindnaðinum at verða brúkt. Hetta eru tær treytir tey arbeiða undir so oftan.

Upp á fyrispurning um hetta er ein uppgáva fyri ein stovn sum DGU sigur Morten Sparre Andersen, at tað er tað ikki. Teir taka sær ikki av boruppgávum men analysera tað tilfarið, sum kemur upp frá eini slíkari boring. Tað sama er galdandi fyri seismiska arbeiðið teir gera á DGU. Har kemur DGU ikki inn í myndina fyrr enn allar tær seismisku kanningarnar eru gjørdar og hesar skulu tulkast og víðgerast í teimum sera framkomnu teldunum á DGU.

Har er okkurt

Vit spurdu Peter Nytoft, hvat hann kann siga um oljuna og gassið, sum er komið upp úr Lopraholum. Hann sigur, at tað ber ikki til at siga nakað við vissu heldur um tað,

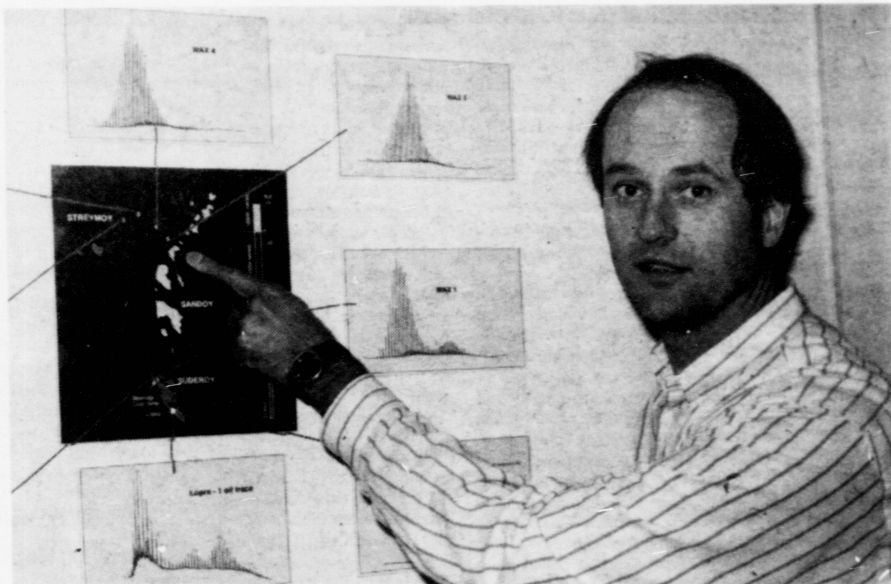
Peter Nytoft, granskari á DGU við útgerðini, sum hefur avdúkað olju í føroysku undirgrundini

og føroyingar kunnu nú læra av dansku royndunum heldur hann.

Stórt fund við Føroyar

Síðaliturin hevur skilt, at ein orsök til, at stóru oljufeløgini - hóast oljuprisurin er lágur og økið við Føroyar eru torført at arbeiða í - kortini hava stóra áhuga fyri hesum økinum er tann, at feløgini leingi hava biðað eftir at gera eitt risastórt oljufund sum tað teir gjørdur í Norðsjónu á sinni ella í Miðeystri.

Her sýnist tað sum um, at Føroyar verða mettar at kunna vera eitt slíkt nýtt og framtíðar risastórt oljuøki. Fyri stóru oljufeløgini hefur tað nógva at siga at gera eitt slíkt fund, tí tá er lættari hjá teimum at gera iløgur yvir longri tíðarskeið og fáa nakað burtur úr hesum iløgum.

DGU hefur funnið olju í soðsteinum ymsa staðni í Føroyum